TÜRK KILAVUZ KAPTANLAR DERNEĞİ
Turkish Maritime Pilots' Association

28.08.2025

Sayı : 038-G-0025

Konu: Kılavuz Kaptan Transferinde Emniyet ve Esneklik

Kılavuz kaptan transferi, deniz taşımacılığının en riskli ve hassas safhalarından biridir. Bu süreç, yalnızca bir kılavuz kaptanın gemiye çıkışı değil; kılavuzluk istasyonu, pilot botu, gemi, gemi kaptanı ve bölgede var ise gemi trafik hizmetlerini de kapsayan çok yönlü bir organizasyondur.

Kılavuz kaptan, bu organizasyonun sadece bir parçası olup, kendi iradesiyle transferi gerçekleştiremez; güvenliğin sağlanabilmesi için farklı unsurların uyumu zorunludur.

Kılavuz Kaptan transferi sırasında hava ve deniz koşulları en kritik belirleyici faktörlerdir. Dalga yüksekliği, akıntılar, rüzgâr, görüş mesafesi ve gemi trafiği gibi unsurlar, planlanan transferin uygulanabilirliğini doğrudan etkiler.

Bu nedenle:

• Kılavuz kaptanın, transfer öncesinde ve esnasında emniyet değerlendirmesi yapması,

• Şartların güvenli bulunmadığı durumlarda transferin ertelenmesi, geciktirilmesi veya reddedilmesi,

• Geminin kaptanı ile ortak mutabakatla alternatif çözümlere başvurulması, tüm dünyada da uygulanan uluslararası denizcilik standartlarının da öngördüğü bir zorunluluktur.

Caferağa Mah. Albay Faiz Sözdener Cad.
Benson İş Merkezi No:17 Kat:2 D:3
34710 Kadıköy/İstanbul
+90 216 330 01 69
info@turkishpilots.org
www.turkishpilots.org

Kılavuz kaptan, kusurlu olmadığı hâlde transfer kazalarının mağduru olabilmektedir. Bu nedenle, ona tanınan esneklik ve reddetme hakkı, sadece kişisel güvenliği için değil, aynı zamanda gemi, yük, liman tesisleri ve deniz çevresinin korunması açısından da yaşamsal öneme sahiptir.

Kılavuz kaptan transferi, bireysel bir eylem değil, çok taraflı ve yüksek risk içeren bir operasyonel süreçtir. Bu süreçte:

• Hava ve deniz koşullarının mutlak surette emniyet kriteri olarak gözetilmesi,

• Kılavuz kaptanın nihai karar yetkisinin güvence altına alınması,

• Riskli koşullarda transferi reddetme hakkının tavizsiz korunması, her zaman göz önünde bulundurulması gereken maddeler olarak sıralanabilir.

Bununla birlikte sabit transfer noktaları, hava ve deniz koşullarına bağlı olarak her zaman uygulanabilir değildir. Bu sebeple:

• Belirlenmiş koordinatlar esas olmakla birlikte,

• hava muhalefeti, deniz koşulları veya yoğun trafik gibi nedenlerle emniyetin sağlanamadığı durumlarda, kılavuz kaptanın emniyet değerlendirmesi ve gemi kaptanıyla mutabakatı çerçevesinde transfer noktası uygun bir mesafede değiştirilebilir olmalıdır.

Bu esneklik, uluslararası denizcilik uygulamalarında da kabul gören bir emniyet standardıdır ve kılavuz kaptanın nihai karar yetkisi kapsamında değerlendirilmelidir.

Ülkemizde yürürlükte olan Limanlar Yönetmeliğinin 15. Maddesinin 1. Fıkrası " Liman sahalarına giriş ve bu sahadan çıkış yapan gemi ve deniz araçları için kılavuz kaptan alma ve bırakma yerleri;

Ek-1'de yer alan koordinatlar olup, gemiler bu koordinatları merkez kabul eden 5 gomina yarıçaplı daire dâhilinde kılavuz kaptan alabilir ya da bırakabilir" denilmektedir. Ancak bu durumun da mevcut hava ve deniz koşullarına göre Kılavuz Kaptan ve Gemi Kaptanı mutabakatı ile ve yine var ise Gemi Trafik Hizmetleri koordinasyonuyla değişiklik gösterebileceği değerlendirilmelidir.

Kılavuz kaptan transferi sırasında;

- SOLAS Bölüm V Kural 23,
- IMO ve IMPA rehberleri,
- ISO 799 pilot merdiveni standartları doğrudan uygulanmalı ve gemi kaptanı, kılavuz kaptan bu standartlara riayet etmelidir.

Transfer esnasında;

- Pilot botunun tasarımı ve denize elverişliliği,
- Pilot merdiveninin kurulumu ve kondisyonu,
- Hava, deniz ve trafik şartlarının risk analizi titizlikle göz önünde bulundurulmalıdır.

Kılavuz kaptanların güvenliği, aynı zamanda seyir, can, mal ve çevre emniyetinin temel güvencesidir.

Saygılarımızla,
TKKD YÖNETİM KURULU

Kapt. Ali ÖNEMLİ
Genel Sekreter

Kapt. Nildeniz SÜTÇÜ ŞEN
Yönetim Kurulu Başkanı

Caferağa Mah. Albay Faiz Sözdener Cad.
Benson İş Merkezi No:17 Kat:2 D:3
34710 Kadıköy/İstanbul

+90 216 330 01 69
info@turkishpilots.org
www.turkishpilots.org